

МАРУЩАК АННА ВАЛЕРІЇВНА

Чернівецький юридичний інститут
Національного університету «Одеська юридична академія»,
кандидат юридичних наук, доцент кафедри конституційного,
адміністративного та фінансового права

ЗАКОНОДАВЧЕ ЗАКРІПЛЕННЯ ПОВНОВАЖЕНЬ РАХУНКОВОЇ ПАЛАТИ

Фінансова політика країни має яскраве відображення у Державному бюджеті, адже бюджетна політика є її невід'ємною складовою. Тому, безумовно, Державний бюджет України напряду залежить від фінансової політики держави і вимагає контролю зі сторони компетентних органів. Відповідно до Конституції України, а саме ст. 98, таким органом є Рахункова палата, яка діє від імені Верховної Ради України та здійснює контроль за надходженням коштів до Державного бюджету України та їх використанням [1].

Саме тому, справедливо можемо віднести Рахункову палату до суб'єктів здійснення державного зовнішнього фінансового контролю. На підтвердження такої позиції нам говорить і сам законодавець у Законі України «Про рахункову палату», де передбачені порядок, правила та процедура здійснення заходів державного зовнішнього фінансового контролю. Проте, іншим нормативно-правовим актом, а саме Законом України «Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні» від 26.01.1993 р. вказано, що здійснення державного фінансового контролю забезпечує центральний орган виконавчої влади, уповноважений Кабінетом Міністрів України на реалізацію державної політики у сфері державного фінансового контролю. Як бачимо, законодавець коло суб'єктів здійснення державного фінансового контролю окреслив лише виконавчою владою. Це викликає певну колізію між нормами вищевказаних законодавчих актів.

Рахункова палата є державним колегіальним органом. Голову та інших членів рахункової палати призначає та звільняє з посади Верховна Рада України. Подання про призначення на посаду Голови Рахункової палати вносить Верховній Раді України Голова Верховної Ради України. Усього склад Рахункової палати налічує дев'ять членів. Законодавство, а саме закон України «Про Рахункову палату» регламентує вимоги до члена Рахункової палати. Це може бути особа, яка є громадянином України, не молодша за тридцять п'ять років, володіє державною мовою та однією з мов Ради Європи, має вищу юридичну освіту не нижче ступеня магістра, не менше семи років загального стажу роботи у сфері державного контролю, економіки, фінансів або права не менше п'яти років та володіє бездоганною діловою репутацією [2]. Закон вказує строк повноважень членів Рахункової палати – шість років, а також визначає неможливість обіймати посаду члена Рахункової палати більш ніж два строки.

Щодо повноважень Рахункової палати, варто зазначити, що проаналізувавши їх перелік, регламентований у законодавстві, можна зробити висновок що здійснюваний нею контроль спрямований на наступні сфери: законопроектна, сфера кредитування, сфера доходів та видатків Державного бюджету України, правозахисна сфера.

Так, у законопроектній сфері Рахункова палата проводить експертизу поданого до Верховної Ради України проекту закону про Державний бюджет України (включаючи матеріали, що додаються до цього проекту закону) та готує відповідні висновки.

У сфері кредитування здійснює фінансовий аудит та аудит ефективності щодо надання кредитів з державного бюджету та повернення таких коштів до державного бюджету та щодо використання кредитів (позик), залучених державою до спеціального фонду державного бюджету від іноземних держав, банків і міжнародних фінансових організацій, виконання міжнародних договорів України, що призводить до фінансових наслідків для державного бюджету, у межах, які стосуються таких наслідків.

Сфера доходів та видатків Державного бюджету України характеризується найбільш широким колом повноважень з боку Рахункової палати, оскільки одним із завдань останньої є аналіз виконання Державного бюджету України, і саме для його виконання законодавством у ст. 7 Закону України «Про Рахункову палату» передбачена велика кількість повноважень.

У правозахисній сфері Рахункова палата здійснює наступні повноваження: звертається до суду у разі порушення об'єктами контролю повноважень членів Рахункової палати та посадових осіб апарату Рахункової палати, зокрема щодо усунення перешкод у реалізації таких повноважень; у разі виявлення ознак кримінального або адміністративного правопорушення інформує про них відповідні правоохоронні органи.

Повноваження Рахункової палати відіграють неабияку роль і їх вчасна та правильна реалізація має важливі наслідки як у фінансово-економічній сфері, так і у благополуччі усієї країни в цілому.

Список використаної літератури:

1. Конституція України. від 28 червня 1996 року. *Відомості Верховної Ради*. 1996. № 30. Ст. 141.
2. Про Рахункову палату: Закон України від 02.07.2015 № 576-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 36. Ст. 360.

Ключові слова: Рахункова палата, державний фінансовий контроль, контрольні повноваження.

Ключевые слова: Счетная палата, государственный финансовый контроль, контрольные полномочия.

Key words: Court of Auditors, state financial control, control powers.